

PROTOKÓŁ
posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
22 października 2021 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie -przewodniczący,
- prof. dr hab. Dariusz Adamski - Uniwersytet Wrocławski,
- dr hab. Jacek Batóg, prof. US - Uniwersytet Szczeciński,
- dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- dr Artur Chelstowski - Uniwersytet Warszawski,
- dr hab. Elżbieta Feret, prof. UR - Uniwersytet Rzeszowski,
- dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
- mgr Sławomir Głowacki - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- prof. dr hab. Piotr Jedynek - Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
- prof. dr hab. Jarosław Karpacz - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,
- dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Uniwersytet Opolski,
- dr hab. Jarosław Matwiejuk, prof. UwB - Uniwersytet w Białymstoku,
- dr hab. Zbigniew Pastuszak, prof. UMCS - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- ks. prof. dr hab. Mirosław Sitarz - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II,
- prof. dr hab. Grzegorz Urbanek - Uniwersytet Łódzki,
- prof. dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Obecni byli również:

1. dr hab. Sebastian Skuza - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów,
2. mgr Marzena Wojtasik – kwestor Uniwersytetu Gdańskiego
3. mgr Dominika Wendt – Kierownik Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego

Przewodniczący - dr hab. M. Gornowicz, prof. UWM otworzył czwarte w kadencji 2020-2024 posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP i przekazał głos gospodarzowi spotkania.

Prof. dr hab. Tadeusz Wallas powitał członków Komisji i zaproszonych gości w murach Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prorektor wyjaśnił przyczynę nieobecności Rektora prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej biorącej udział w równocześnie odbywającym się posiedzeniu KRASP. Prof. dr hab. Tadeusz Wallas przekazał słowa powitania, życzenia owocnych obrad Komisji i miłego pobytu w Poznaniu.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Gospodarzom za przyjęcie i miłe słowa.

Następnie przewodniczący Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP:

- 1) powitał w gronie członków Komisji prof. Annę Fidelus reprezentującą UKSW w Warszawie,
- 2) wręczył prof. dr. hab. Tadeuszowi Wallasowi list gratulacyjny z okazji uzyskania tytułu profesora,
- 3) złożył podziękowania prof. Rafałowi Matwiejczukowi z Uniwersytetu Opolskiego za zorganizowanie szkolenia z zakresu prawa zamówień publicznych,
- 4) poinformował, że wnioski zawarte w uchwałach Komisji przyjętych na czerwcowym posiedzeniu w Krakowie (umożliwienie wydawania środków przyznanych uczelniom na inwestycje do końca 2022 r. oraz wyłączenie uczelni z obowiązku przygotowywania i publikowania strategii podatkowej) zostały uwzględnione.

Przechodząc do roboczej części posiedzenia prof. Mirosław Gornowicz przedstawił porządek obrad i przekazał głos dr. hab. Sebastianowi Skuzie - Sekretarzowi Stanu w Ministerstwie Finansów.

Sebastian Skuza podziękował za kolejne zaproszenie do udziału w obradach Komisji. Następnie poinformował, że nowelizacja ustawy budżetowej zapewniła dodatkowy miliard złotych dla nauki i szkolnictwa wyższego. Z tej kwoty, ok. 900 mln zostanie przekazane uczelniom w formie tzw. subwencji inwestycyjnej z nieograniczonym czasem wykorzystania i rozliczenia. Środki te będą podzielone degresywnie, w stosunku do wartości majątku uczelni podobnie jak w przypadku pierwszej tury przyznanych uczelniom obligacji.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów poinformował, że prognozy związane z finansowaniem nauki i szkolnictwa wyższego na kolejny rok są obiecujące. Projekt ustawy budżetowej jest już w Sejmie, a środków zaplanowanych dla części dotyczącej nauki i szkolnictwa wyższego jest więcej. Dodatkowo uczelnie badawcze otrzymają pakiet obligacji o wartości około 0,5 mld złotych. Utrzymująca się sytuacja pandemiczna w znacznym stopniu wstrzymała badania naukowe i działania związane np. z umiędzynarodowieniem uczelni. W związku z tym - zdaniem Ministra - obligacje będą dobrym, dodatkowym źródłem finansowania uczelni badawczych.

Minister S. Skuza zaznaczył, że aktualna sytuacja powoduje, że czasy są nadzwyczajne i niepewne. Mimo to, wbrew powszechnemu przekonaniu, prognozy instytucji międzynarodowych odnośnie poziomu inflacji w Polsce są optymistyczne. Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Bank Światowy zakładają, że osiągnie ona odpowiednio poziom: 3,3% i 3,6%.

Minister Sebastian Skuza uznał, że budżet dla nauki i szkolnictwa wyższego na rok 2022 zapowiada się przyzwoicie. Zaznaczył również, że mimo trudnej sytuacji, wielu wyzwań i dużej niepewności prognostycznej w sferze finansowania nauki i szkolnictwa wyższego nie ma zagrożenia cięcia czy mrożenia wydatków.

Sebastian Skuza zwrócił również uwagę, że w „Polskim Ładzie” znajdują się zapisy dające uczelniom możliwość skorzystania z tzw. ulgi sponsoringowej dla podmiotów inwestujących w naukę i szkolnictwo wyższe.

Podsumowując wystąpienie Minister Sebastian Skuza stwierdził, że budżet dla nauki i szkolnictwa wyższego w latach 2021-2022 jest stabilny. Minister zadeklarował swoje wsparcie dla systemu szkolnictwa wyższego i nauki i raz jeszcze podziękował za zaproszenie.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Ministrowi S. Skuzie za wystąpienie i wsparcie spraw dotyczących finansowania nauki i szkolnictwa wyższego. Przewodniczący Komisji odczytał pismo, w którym Minister Jan Sarnowski deklaruje podjęcie

działań legislacyjnych, mających na celu zwolnienie uczelni z obowiązku sporządzania i publikowania strategii podatkowej. Zmiany mają być wprowadzone w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Następnie dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił i omówił prezentacje autorstwa Jarosława Oliwy Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów w MEiN, który ze względu na równocześnie odbywające się obrady KRASP nie mógł wziąć udziału w posiedzeniu Komisji.

Pierwsza prezentacja dotyczyła finansowania nauki i szkolnictwa wyższego w latach 2021-2022. Wprowadzeniem do tematu było przedstawienie budżetu na szkolnictwo wyższe i naukę w 2020 roku:

- (29,7 mld zł, z tego 25,8 mld zł budżecie MEiN,
- 11% wzrost wobec roku poprzedniego,
- zaplanowane 6% podwyżki w szkolnictwie wyższym 800 mln zł,
- środki na IDUB w obligacjach (497 mln zł).

W związku z wybuchem pandemii COVID -19 wprowadzono następujące działania:

- wstrzymanie uruchomienia rezerwy na podwyżki
- zastosowanie stabilizującego podziału algorytmicznego,
- przyznanie dodatkowych +2 % środków dla wszystkich uczelni nadzorowanych przez MEiN (257 ml zł),
- zwiększenia dla uczelni MEiN prowadzących kierunki medyczne (150 mln zł),
- zwiększenia na indywidualne wnioski związane z przeciwdziałaniem pandemii (56 mln zł),
- zwiększenie na wsparcie prowadzenia zdalnej dydaktyki (55 mln zł).

Nowelizacja budżetu na 2020 zagwarantowała środki na 6% podwyżki w szkolnictwie wyższym i nauce oraz dodatkowe środki na inwestycje (569 mln zł). Następnie tzw. ustawa „Covidowa” umożliwiła wykorzystanie dotacji celowych na inwestycje przyznane w 2020 do końca 2021 roku.

Budżet na 2021 rok wyniósł 30,5 mld złotych, z czego 24,4 mld zaplanowano w budżecie MEiN. Zostały w nim zagwarantowane środki na całoroczne skutki przechodzące podwyżek, a uczelnie badawcze otrzymały obligacje wartości 497 mln zł. W 2021 roku (podobnie jak rok wcześniej) zastosowano stabilizujący podział algorytmiczny-zagwarantowanie uczelniom wzrostu subwencji o 1,5%, który będzie uwzględniany w podstawie naliczenia subwencji na kolejne lata. Ponadto w budżecie na 2021 rok:

- uruchomiono środki z rezerwy na pokrycie skutków przechodzących podwyżek,
- uzupełniono subwencję dla uczelni prowadzących szkoły doktorskie (150 mln zł) oraz tych, które przyjęły za darmo studentów z Białorusi (3,5 mln zł),
- zaplanowano uzupełnienie subwencji na wsparcie zajęć wyrównawczych dla studentów I roku (ok. 36 mln zł).

W projekcie budżetu na rok 2022 zaplanowano o 1,4 mld złotych więcej niż w roku poprzednim. Zapis art. 383 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zagwarantował coroczną waloryzację środków dla nauki, stanowiącą iloczyn prognozowanego realnego wzrostu PKB (na 2022 rok jest to 4,6%) i wzrastającego co roku wskaźnika (1,55 na rok 2022).

W przypadku środków na szkolnictwo wyższe wskaźnikiem indeksującym jest poziom planowanej inflacji, który wyniósł 3,3%.

Druga, omawiana przez prof. M. Gornowicza prezentacja autorstwa dyrektora Jarosława Oliwy dotyczyła algorytmu podziału subwencji oraz przesłanek do wprowadzenia zmian w tym algorytmie. Przewodniczący UKF zaznaczył, że w chwili obecnej nie wiadomo, czy

w 2022 roku algorytm podziału subwencji będzie zastosowany w pełni, czy trzeci rok z rzędu zostanie przyjęty tzw. podział stabilizujący. Będzie to na pewno zależało od ogólnej sytuacji pandemicznej i ekonomicznej.

Wśród uczelni badawczych (w grupie członków UKF) najwyższą subwencję w 2021 roku otrzymały kolejno: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Warszawski i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Tylko w przypadku Uniwersytetu Jagiellońskiego udział w subwencji był wyższy niż udział w liczbie studentów.

Spośród uczelni akademickich w 2021 roku najwyższą subwencję otrzymały kolejno: Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Śląski w Katowicach i Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Wyższy udział w subwencji niż w liczbie studentów odnotowały Uniwersytety: Łódzki, Warmińsko-Mazurski w Olsztynie i Zielonogórski. W pozostałych uniwersytetach udział studentów był większy niż udział w subwencji.

Następnie prof. M. Gornowicz przedstawił dane dotyczące wskaźnika SSR. Jego referencyjna wartość dla uczelni badawczych w 2021 roku wynosiła 12. Dwa Uniwersytety: Jagielloński i Mikołaja Kopernika w Toruniu osiągnęły wartość tego wskaźnika na poziomie poniżej 10. Wartość nieznacznie niższą od referencyjnego poziomu osiągnął również Uniwersytet Warszawski. Uniwersytety: im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Wrocławski nieznacznie przekroczyły poziom 12, co oznacza, że wskaźnik Di (przez który mnoży się sumę iloczynów liczby studentów i odpowiadających im współczynników kosztochłonności) nie osiągnął wartości 1.

Kolejne prezentowane informacje dotyczyły wskaźników kosztochłonności i rozważanego spłaszczenia ich rozpiętości, z obecnego 1-4 do 1-2,5. W praktyce taka zmiana oznaczałaby, że uczelnie z niskim współczynnikiem kosztochłonności będą traciły mniej wobec tych, które legitymują się wysokim poziomem tego wskaźnika. Przewodniczący UKF zaprezentował symulacje tych zmian dla uczelni badawczych i akademickich.

Dalsza część prezentacji zawierała informacje dotyczące relacji pracowników zaliczanych do liczby N, do liczby nauczycieli akademickich ogółem. W Uniwersytecie Jagiellońskim tzw. „badacze” stanowili 91,8% kadry ogółem, w Uniwersytecie Wrocławskim był to poziom 88,6%, a w Uniwersytecie Warszawskim 85%.

W przypadku uczelni akademickich najwyższą wartość osiągnął Uniwersytet Gdański 88,6%, zaraz za nim znalazł się Uniwersytet w Białymstoku, gdzie 87,3% nauczycieli akademickich stanowią pracownicy zaliczani do liczby N w reprezentowanej przez nich dyscyplinie naukowej objętej oceną parametryczną.

Ostatnie slajdy prezentacji obrazowały udział Uniwersytetów w subwencji oraz w poszczególnych parametrach algorytmu z podziałem na uczelnie badawcze i akademickie.

Podsumowując prof. Mirosław Gornowicz wymienił planowane zmiany w algorytmie podziału subwencji, które miałyby nastąpić od 2023 roku, czyli po ocenie parametrycznej:

- 1) osłabienie negatywnego wpływu za przekroczenie optimum wskaźnika SSR,
- 2) zmniejszenie różnic między algorytmami uczelni badawczych i akademickich (np. zbliżenie SSR, likwidacja składnika badawczego w uczelniach IDUB),
- 3) zwiększenie stałej przeniesienia – stabilizacja algorytmu,
- 4) rezygnacja z parametru kosztochłonności w składniku doktoranckim,
- 5) modyfikacja premii za połączenie uczelni,
- 6) zwiększenie wpływu kategorii naukowej (ona występuje w składniku badawczym),
- 7) modyfikacja wskaźników kosztochłonności przez spłaszczenie struktury (przejście ze skali 1-4 na 1-2,5).

Przewodniczący UKF podziękował za uwagę i otworzył dyskusję.

Prof. dr hab. Dariusz Adamski zaznaczył, że jego zdaniem reforma nauki i szkolnictwa wyższego, a w szczególności konkurs IDUB odniosły pozytywny skutek dla polskiej nauki i szkolnictwa wyższego. Prorektor Uniwersytetu Wrocławskiego zwrócił jednak uwagę, że mechanizm przekazywania środków uczelniom obecnie znacząco odbiega od przyjętych zapisów, co może powodować destabilizację i brak motywacji do dalszego podnoszenia jakości polskiej nauki.

Minister Skuza wyjaśnił, że zastosowanie stabilizującego podziału środków wynikało wyłącznie z nadzwyczajnej sytuacji - spowodowanej pandemią Covid 19. Mimo trudnych warunków nie zaplanowano żadnych cięć w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego. Minister zwrócił również uwagę, że sytuacja finansowa uczelni, po wprowadzeniu ustawy 2.0 i towarzyszących jej aktów prawnych znacząco się poprawiła, a środków w systemie jest coraz więcej.

Następnie dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przedstawił wyniki rekrutacji na studia w odniesieniu do wszystkich uniwersytetów razem wziętych. Liczba kandydatów na studia stacjonarne I stopnia w roku akademickim 2021/2022 zmalała w uniwersytetach o 2,4%. Na stacjonarnych studiach drugiego stopnia nastąpił spadek o 10%, a w przypadku jednolitych studiów magisterskich liczba kandydatów wzrosła o 3,8%.

W przypadku studiów niestacjonarnych, na studiach pierwszego stopnia nastąpił 3% spadek liczby kandydatów. Na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia spadek wyniósł 5,8% w stosunku do roku poprzedniego, a w przypadku jednolitych studiów magisterskich odnotowano wzrost o 6,4%.

W rekrutacji do szkół doktorskich na rok 2021/2022 we wszystkich uniwersytetach razem wziętych przyjęto o 6% mniej kandydatów niż w roku poprzednim.

Prof. Andrzej Pieczyński zaznaczył, że spadek kandydatów na stacjonarne studia drugiego stopnia w Uniwersytecie Zielonogórskim wynika z tego, że absolwenci kierunków technicznych pierwszego stopnia często podejmują pracę i kontynuują studia w trybie niestacjonarnym, co jednocześnie uzasadnia odnotowany wzrost liczby kandydatów na tego rodzaju studiach.

Prof. Elżbieta Feret (Prorektor Uniwersytetu Rzeszowskiego) zaznaczyła, że spadek kandydatów na studia drugiego stopnia jest spowodowany również tym, że kandydaci wybierają uczelnie niepubliczne, w których - według powszechnie panującej opinii - warunki studiowania są łatwiejsze.

Następnie Przewodniczący UKF prof. M. Gornowicz zwrócił się z do członków Komisji z prośbą o krótką informację na temat aktualnej sytuacji finansowej w poszczególnych uniwersytetach. Z kolejnych wypowiedzi wynikało, że jest ona w miarę stabilna. Zwracano jednak uwagę, że pandemia Covid-19 oraz wynikające z niej trudności spowodowały opóźnienia i wzrost kosztów realizowanych przez uczelnie inwestycji.

W dalszej części obrad:

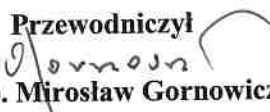
1. Wymieniono informacje na temat sposobów prowadzenia i rozliczania liceów, dla których uczelnie są organem prowadzącym.
2. Komisja przyjęła projekt stanowiska w sprawie sposobu rozliczania kosztów pośrednich w grantach Narodowego Centrum Nauki. Stanowisko to zostało po posiedzeniu przekazane przewodniczącej KRUP z prośbą o skierowanie do MEiN.

3. Na podstawie relacji M. Zielińskiego, kierownika Działu Zamówień Publicznych UAM w Poznaniu z przebiegu szkolenia dotyczącego stosowania prawa zamówień publicznych w uczelniach, Komisja pozytywnie oceniła współpracę z przedstawicielami Urzędu Zamówień Publicznych i podjęła decyzję o wspieraniu kolejnych wspólnych inicjatyw.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że kolejne posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP odbędzie się w dniach 21-23 kwietnia 2022 roku w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach.

Następnie podziękował zebranych za udział w obradach, wyraził słowa uznania dla organizatorów i zamknął posiedzenie Komisji.

Protokolowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz